

РЕЗОЛЮЦІЯ РАДИ З ПРАВ ЛЮДИНИ ООН
ВІД 12 ТРАВНЯ 2022 РОКУ S-34/1
“ПОГІРШЕННЯ СИТУАЦІЇ З ПРАВАМИ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ,
ВИКЛИКАНЕ РОСІЙСЬКОЮ АГРЕСІЄЮ”*

Рада з прав людини,

керуючись принципами та цілями Статуту Організації Об’єднаних Націй, *нагадуючи* про зобов’язання всіх держав відповідно до статті 2 Статуту Організації Об’єднаних Націй утримуватись у їхніх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування проти територіальної цілісності чи політичної незалежності будь-якої Держави, а також врегулювати свої міжнародні спори мирними засобами,

підтверджуючи потребу докласти всіх можливих зусиль для врегулювання будь-яких конфліктів або суперечок між Державами винятково мирними засобами й уникати будь-яких воєнних або бойових дій, які можуть лише ускладнити вирішення цих конфліктів і спорів,

нагадуючи резолюції Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 2 березня 2022 року “Агресія проти України” та ES-11/2 від 24 березня 2022 року “Гуманітарні наслідки агресії проти України” та резолюцію Ради з прав людини ООН 49/1 від 4 березня 2022 року “Становище у сфері прав людини в Україні внаслідок російської агресії”,

нагадуючи також про зобов’язання всіх сторін конфлікту за міжнародним правом, і зокрема, якщо це застосовно, міжнародного права прав людини, міжнародного гуманітарного права та права біженців,

підтверджуючи свою рішучу відданість суверенітету, політичній незалежності, територіальній цілісності та єдності України в межах її міжнародно визнаних кордонів і знову нагадуючи Російській Федерації про невідкладну необхідність негайно припинити свою агресію проти України та вивести свої війська,

висловлюючи глибоку стурбованість тривожною кількістю жертв серед цивільного населення, спричинених агресією проти України, та рішуче засуджуючи напади на мирне населення та цивільні об’єкти, включаючи напади на житлові квартали, школи, дитячі садки та медичні заклади, а так само ті, що здійснюються з використанням касетних боєприпасів, авіаударів та артилерії, а так само застосування катувань та іншого жорстокого, нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження, свавільні та позасудові страти, насильницькі зникнення, сексуальне та гендерне насильство, насильницьке переміщення та примусове пере-

* Переклали кандидати юридичних наук Р. Тополевський і Т. Дудаш.

Оригінал Резолюції див.: The deteriorating human rights situation in Ukraine stemming from the Russian aggression: Resolution S-34/1 adopted by the Human Rights Council on 12 May 2022 <<https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G22/342/43/PDF/G2234243.pdf>> (accessed: 26.10.2023).

селення населення, а також правопорушення та зловживання, вчинені щодо дітей,

беручи до уваги нещодавні відповідні заяви Генерального Секретаря ООН, Верховного Комісара ООН з прав людини та спеціальні процедури Ради з прав людини, зокрема заяву Верховного Комісара від 22 квітня 2022 року, в якій вона посилалася на “моторошну історію порушень, вчинених проти цивільних осіб” в Україні, а також беручи до уваги доповідь експертної місії, створеної в рамках Московського механізму Організації з безпеки і співробітництва в Європі від 13 квітня 2022 року,

вітаючи швидке призначення членів Незалежної міжнародної комісії з розслідування щодо України, створеної відповідно до резолюції 49/1 Ради з прав людини, та важливу роботу Управління Верховного Комісара ООН з прав людини та його Моніторингової місії в Україні для сприяння об’єктивній оцінці ситуації з правами людини в Україні,

рішуче засуджуючи повідомлення про порушення та утиски прав людини та серйозні порушення міжнародного гуманітарного права, що їх задокументував Верховний Комісар ООН з прав людини, які були скоєні на території Київської, Чернігівської, Харківської та Сумської областей, що перебували під контролем збройних сил Російської Федерації наприкінці лютого та у березні 2022 року, включно з великою кількістю зафіксованих випадків позасудових вбивств чоловіків, жінок і дітей, сексуального та гендерно зумовленого насильства, застосування катувань та інших жорстоких, нелюдських і таких, що принижують гідність, видів поведінки та інших правопорушень, які можуть бути прирівняні до злочинів проти людяності, воєнних злочинів та пов’язаних із ними злочинів,

глибоко стурбовані важкою ситуацією з правами людини та гуманітарною ситуацією в місті Маріуполь, майже повним знищенням його житлової та цивільної інфраструктури внаслідок російських бомбардувань та обстрілів, повідомленнями про десятки тисяч жертв серед цивільного населення та масових поховань в околицях міста й обмежений прогрес у гарантуванні безпечної та безперешкодної евакуації до безпечних районів, підконтрольних українській державі,

підтверджуючи потребу швидкого, незалежного та неупередженого національного та міжнародного розслідування ймовірних порушень та утисків прав людини, порушень міжнародного гуманітарного права та пов’язаних із ними злочинів з метою притягнення винних до відповідальності, зокрема й за ті правопорушення, які можуть бути злочинами проти людяності, воєнними злочинами й іншими злочинами відповідно до міжнародного права, а також сприяння ефективній і дієвій координації між усіма відповідними сторонами, які беруть участь у зборі, узагальненні й аналізі доказів,

наголошуючи на тому, що дезінформація, яку поширюють держави та державно-фінансовані суб'єкти, може супроводжувати серйозні порушення міжнародного права і може мати далекосяжний негативний вплив на реалізацію прав людини, зокрема в умовах надзвичайної ситуації, кризи та збройного конфлікту,

висловлюючи свою стурбованість особливим впливом конфлікту на жінок, дітей та осіб, які перебувають у вразливих ситуаціях, зокрема осіб з інвалідністю та літніх людей, які також піддаються ризику сексуального та гендерно зумовленого насильства та торгівлі людьми,

висловлюючи також свою стурбованість гуманітарними потребами всіх тих, хто рятується втечею від бойових дій або стали переміщеними особами внаслідок бойових дій, та які мають отримати захист без дискримінації, зокрема, на основі расової, національної та етнічної належності,

висловлюючи далі свою стурбованість впливом конфлікту на продовольчу безпеку в усьому світі, зокрема в найменш розвинутих країнах, у той час, коли мільйони людей зіштовхуються з голодом або відсутністю продовольчої безпеки в кількох регіонах світу, особливо у світлі перешкод на експорт сільськогосподарської продукції з України, внаслідок блокади її морських портів і руйнування відповідної критичної інфраструктури, а так само зафіксованими випадками крадіжки зерна з підконтрольних збройним силам Російської Федерації територій України в Херсонській та Запорізькій областях,

1. Підтверджує свою вимогу державі-агресорці негайно припинити військові дії проти України й усім сторонам конфлікту – поважати основоположні принципи та норми міжнародного гуманітарного права, зокрема й утримуватися від будь-яких нападів на цивільне населення та цивільні об'єкти, а також утримуватися від будь-яких порушень та утисків прав людини в Україні.

2. Наголошує на необхідності утримуватися від будь-якої фінансованої державою дезінформації, пропаганди війни або пропаганди національної, расової чи релігійної ворожнечі, що становить підбурювання до дискримінації, ворожнечі чи насильства, пов'язаних з агресією проти України.

3. Наполегливо закликає Російську Федерацію надати представникам і працівникам міжнародних правозахисних і гуманітарних організацій, включаючи спеціалізовані установи ООН, безперешкодний, своєчасний, негайний, необмежений і безпечний доступ до осіб, які були переселені з постраждалих від конфлікту територій України та яких утримують на території Російської Федерації або на територіях під контролем чи окупацією Російської Федерації, і надати відповідним сторонам вичерпний перелік таких переселених осіб та їх місцезнаходження.

4. *Просить* Незалежну міжнародну комісію з розслідування щодо України провести розслідування відповідно до її мандату та міжнародних стандартів, а також у координації з іншими національними та міжнародними механізмами задля того, щоб вивчити події на території Київської, Чернігівської, Харківської та Сумської областей наприкінці лютого та в березні 2022 року, враховуючи їхній гендерний вимір, з метою притягнення винних за це до відповідальності, а також просить згадану комісію проінформувати Раду з прав людини ООН про хід цього розслідування в рамках усного звіту перед Радою на її 51-й сесії та доповісти свої результати після завершення розслідування в звіті для Ради на її 52-й сесії.

5. *Просить* Верховного Комісара ООН з прав людини представити усний звіт щодо серйозної ситуації з правами людини та гуманітарної ситуації в місті Маріуполі, зокрема оцінку характеру та причин порушень чи утисків прав людини та порушень міжнародного гуманітарного права, вчинених там, до Ради з прав людини ООН на її 50-й сесії відповідно до пункту 2, після чого відбудеться інтерактивний діалог.

6. Заохочує відповідних мандатаріїв тематичних спеціальних процедур у межах їхніх відповідних мандатів продовжувати приділяти особливу увагу ситуації з правами людини в Україні внаслідок російської агресії, і закликає всі відповідні сторони співпрацювати з цими мандатаріями.

7. Вирішує продовжити розгляд обговорюваної ситуації.

2-ге засідання
12 травня 2022 року

[Результати голосування занесені до протоколу:

Голосів “за” – 33, “проти” – 2, “утрималося” – 12.

Голоси розподілилися таким чином:

“За”:

Аргентина, Бенін, Бразилія, Кот-д’Івуар, Чехія, Фінляндія, Франція, Габон, Гамбія, Німеччина, Гондурас, Індонезія, Японія, Лівія, Литва, Люксембург, Малаві, Малайзія, Маршаллові Острови, Мавританія, Мексика, Чорногорія, Непал, Нідерланди, Парагвай, Польща, Катар, Республіка Корея, Сомалі, Україна, Об’єднані Арабські Емірати, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії та Сполучені Штати Америки.

“Проти”:

Еритрея та Китай.

“Утрималися”:

Вірменія, Болівія (Багатонаціональна Держава), Камерун, Куба, Індія, Казахстан, Намібія, Пакистан, Сенегал, Судан, Узбекистан та Венесуела (Боліваріанська Республіка).]